

KÄRANDE

LPAB Produktion AB, Trastvägen 2,
890 51 LÅNGVIKSMON
Ombud: Advokaten Helén Waxberg Mannheimer
Swarling Advokatbyrå AB, Box 1711,
111 87 STOCKHOLM

SVARANDE

WINAB Vikväggar Aktiebolag, Box 38,
178 31 EKERÖ
Ombud: Advokaten Charlotta Falkman och jur. kand.
Mattias Erdös, Gernandt & Danielsson Advokatbyrå KB,
Box 5747, 114 87 STOCKHOLM

SAKEN

marknadsföring av vikkväggar

DOMSLUT

1. Marknadsdomstolen lämnar LPAB Produktion AB:s talan utan bifall.
2. LPAB Produktion AB skall ersätta WINAB Vikväggar Aktiebolag dess rättegångskostnader med femhundraatjugotusensjuhundratrettiofem (520 735) kr, varav 343 830 kr avser ombudsarvode, jämte ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) från dagen för Marknadsdomstolens dom till dess betalning sker.

BAKGRUND

LPAB Produktion AB (LPAB) och WINAB Vikväggar Aktiebolag (WINAB) tillverkar och marknadsför vikkväggar. Vikväggar används bl.a. för att dela in rum i mindre avdelningar och för att avskärma ytor i större lokaler. En viktig funktion hos vikkväggar är deras ljudreduktionsförmåga, dvs. förmågan att dämpa olika ljudkällor. Ljudreduktionsförmågan kan mätas i laboratorium, s.k. laboratoriemätning, eller på plats hos kund genom en s.k. fältmätning. En laboratoriemätning sker enligt förutbestämda regler i ett särskilt uppbyggt testrum. Vid en sådan mätning kan omgivande faktorer kontrolleras vilket medför att ljudet endast sprids genom väggelementen. En fältmätning sker på den plats där väggen är avsedd att användas vilket betyder att ljudet vid en sådan mätning inte enbart sprids genom väggelementen utan också genom det omkringliggande materialet. Det innebär att ljudreduktionen påverkas negativt om det omkringliggande materialet har sämre ljudreduktionsförmåga än väggelementen. Förhållandena vid en fältmätning kan således variera vilket medför att det inte går att göra någon direkt jämförelse mellan en laboratoriemätning och en fältmätning. För att skilja metoderna åt används därför olika beteckningar vid redovisningen av resultatet. Vid en laboratoriemätning används beteckningen R_w och vid en fältmätning används beteckningen R'_w .

LPAB har i målet påtalat WINAB:s marknadsföring i Svensk Byggekatalog och på bolagets webbplats av vikkväggen 80-49. WINAB har i marknadsföringen påstått att nämnda vikkvägg har en ljudreduktionsförmåga om minst R_w 49 dB och i samband därmed hänvisat till ett intyg från Sveriges Provnings- och Forskningsinstitut AB (SP). LPAB har gjort gällande att WINAB:s påstående om ljudreduktionsförmågan inte är korrekt och fört talan mot WINAB enligt vad som framgår nedan.

YRKANDEN M.M.

LPAB har yrkat att Marknadsdomstolen skall förbjuda WINAB vid vite av 500 000 kr att påstå att bolagets vikkväggar typ 80-49 ger en ljudreduktion på R_w 49 dB och att använda andra påståenden med väsentligen samma innebörd, t.ex. avseende ljudreduktion i annan ljudklass, om bolaget inte kan styrka påståendena. LPAB har hävdatt att yrkandet skall anses omfatta påståenden om ljudreduktion överhuvudtaget för vikkväggar om påståendena inte kan styrkas.

WINAB har bestritt LPAB:s yrkande. Beträffande yrkandets innebörd har WINAB anfört att bolaget har uppfattat yrkandet på så sätt att det endast avser marknadsföring av viktväggar typ 80-49. För det fall yrkandet skall anses omfatta viktväggar av annan typ och med annan konstruktion än nämnda viktvägg har bolaget gjort gällande att yrkandet i dessa delar skall avvisas.

Parterna har yrkat ersättning för rättegångskostnader.

GRUNDER OCH UTVECKLING AV TALAN

Parterna har anfört i huvudsak följande.

LPAB

För några år sedan fick LPAB indikationer från kunder om att de viktväggar WINAB levererade inte höll måttet såvitt avsåg ljudreduktionsförmågan. LPAB bestämde sig för att kontrollera saken och beställde därför två viktväggar från WINAB. Enligt orderbekräftelser skulle väggarna ge en ljudreduktion om R_w 49 dB utan reservationer. Den första väggen levererades enligt offert den 17 november 2003 och ljudtestades i LPAB:s eget testrum av akustiker från I. Technology AB (I.). Ljudtestet visade ett resultat om R'_w 38 dB. Den andra väggen levererades enligt orderbekräftelse den 16 juli 2004 och ljudtestades hos SP. Ljudtestet visade ett resultat om R_w 42 dB.

Med hänsyn till att resultatet av testerna inte överensstämde med vad WINAB utfäst i sin marknadsföring skickade LPAB ett brev till WINAB med begäran om att WINAB skulle styrka påstådd ljudreduktion. WINAB vidhöll dock att ljudreduktionen var den som bolaget uppgivit i marknadsföringen. LPAB försökte då initiera ett gemensamt test av den aktuella viktväggen på LPAB:s bekostnad. WINAB medverkade dock inte till ett sådant test. LPAB beslutade därför att väcka talan vid Marknadsdomstolen.

WINAB hänvisar i sitt marknadsföringsmaterial till ett intyg som baseras på ett ljudtest av SP från 1992. Enligt rapporten från detta test var det på väggens båda yttersidor påklistrat en 3,5 mm tjock bitumenmatta som täckte varje väggelements yta. Av gällande standard framgår att testrapporten skall innehålla en beskrivning av den testade produkten med ritningar. Mätningen skedde med hänvisning till ritning nr 800. Av denna ritning framgår att det inte

finns bitumenmattor klistrade på utsidan. Någon information om att bitumenmattor skulle finnas på utsidan av väggarna finns inte. Det står också klart att dörrar av angivet slag levereras med fyllning inuti, t.ex. bitumenmattor. Vid sådant förhållande är mattorna fixerade. Läger man bitumenmattor på utsidan uppnås en annan effekt eftersom det saknas garanti för att de är rätt placerade. Det test som utfördes 1992 utfördes således inte enligt den ritning som åberopats och avsåg inte den produkt som marknadsförs mot kund. Någon upplysning om detta har inte lämnats i marknadsföringen.

WINAB har utöver SP:s test från 1992 åberopat två ytterligare tester från SP utförda i september respektive december 2005, båda utvisande en ljudreduktion om R_w 50 dB. När det gäller det test som utfördes i september 2005 saknas det i rapporten information om väggens uppbyggnad. Det är uteslutet att en vägg med den vikt som angivits i rapporten kan uppnå en ljudreduktion om R_w 49 dB. Det rör sig här om en annan typ av vägg än den som är aktuell i målet. Vad avser det test som utfördes i december 2005 avser det en vägg av annan konstruktion och enligt annan ritning än den i målet aktuella. Det finns således skillnader mellan ritning nr 800 och ritning nr 810 som kan få effekt beträffande ljudreduktionsförmågan. Enligt rapporten hade väggen en bredd om 1055 mm. Vid jämförelse med marknadsföringsmaterialet kan konstateras att det i detta material anges en maximal sektionsbredd om 1 000 mm. Det som mättes var således inte det som säljs till kund. Nu angivna tester styrker således inte att den av WINAB marknadsförda vikväggen av typ 80-49 har den ljudreduktion som WINAB påstått.

LPAB har, med anledning av att WINAB under målets handläggning övergått till att påstå att den i målet aktuella vikväggen har en ljudreduktion om R_w 50 dB, beställt ytterligare en vägg från en av WINAB:s återförsäljare. WINAB bekräftade i samband med beställningen att väggen skulle uppnå en ljudreduktion om R_w 50 dB utan reservation. LPAB lät det danska testcentret DELTA utföra test av väggen och detta test visade ett resultat om R_w 44 dB. För att undvika sådana påståenden om manipulation och felmontering som WINAB tidigare gjort gällande beträffande LPAB:s tester lät LPAB ett självständigt bolag, Teknologisk Institut (TI), övervaka uppackningen och monteraget av väggen. Av utlåtandet från TI framgår att väggen monterats helt i enlighet med monteringsanvisningarna.

Sammantaget visar utredningen att WINAB inte har styrkt det påstående om ljudreduktionen som har gjorts i den påtalade marknadsföringen. WINAB:s marknadsföring är därför vilseledande och därmed otillbörlig enligt marknadsföringslagen.

WINAB

WINAB:s vikvägg typ 80 tillverkas i flera olika modeller, bl.a. 80-41, 80-44, 80-47 och 80-49. Siffran efter 80 avser respektive väggs ljudreduktionsförmåga. Modellerna är i princip identiskt konstruerade. Den stora skillnaden avser mängden isoleringsmaterial i respektive vägg. Modellen 80-49 innehåller mest isoleringsmaterial. Den har 12 mm spånskiva, 56 mm luftgap med mineralull, ytterligare 12 mm spånskiva och bitumenmattor på sidorna av väggelementen. Den tillverkas som golvgående enligt ritning nr 800 och som hängande enligt ritning nr 810. Väggelementen skiljer sig dock inte åt avseende isoleringsmaterial och därmed inte heller avseende ljudreduktionsförmågan.

Det är korrekt att WINAB i sin marknadsföring i Svensk Byggekatalog och på bolagets webbplats har angivit att ljudreduktionen för den i målet aktuella vikväggen av typ 80-49 uppgår till R_w 49 dB. Uppgiften, som är helt neutral och saknar värdeomdömen, baseras på ett intyg från SP som har testat väggens ljudreduktionsförmåga.

SP har utfört tre tester av den aktuella vikväggen på uppdrag av WINAB. Det första testet utfördes 1992 och visade en ljudreduktion om R_w 49 dB. Av testprotokollet framgår att vikväggen var uppbyggd enligt ritning nr 800 och att väggens totala arear massa uppgick till $34,7 \text{ kg/m}^2$. Vidare framgår att det på väggens båda yttersidor var påklistrat en 3,5 mm tjock bitumenmatta. Anledningen till att bitumenmattorna klistrades på utsidan av väggen i stället för på insidan som normalt är fallet var att möjliggöra flera olika tester. SP började nämligen med att testa den vikvägg som hade minst isolering, dvs. typ 80-41. Därefter tillfördes ytterligare isoleringsmaterial i form av bitumenmattor vilket gjorde det möjligt att testa fyra olika modeller av vikväggen. Det andra testet utfördes den 27 september 2005 och visade en ljudreduktion om R_w 50 dB. Av testprotokollet framgår att även denna vikvägg var uppbyggd enligt ritning nr 800 och att den hade en arear massa om $35,7 \text{ kg/m}^2$. Viktskillnaden i förhållande till det tidigare testet kan ha flera förklaringar. SP väger inte hela vikväggen utan endast enskilda väggelement. På vartannat väggelement sitter det bl.a. beslag och golvhjul. Viktskillnaden kan således bero på att olika typer av väggelement kan ha vägts. Viktskillnaden kan också bero på att det varit olika lufttemperatur vid de olika mätningarna. Den relevanta vikten är dock 40 kg/m^2 vilket är väggens totala vikt. Detta inkluderar bl.a. golvskenor. Köparen måste känna till den totala vikten för att kunna göra en korrekt beräkning av väggens bärkraft m.m. Det är den totala vikten som har angivits i marknadsföringen. Det tredje testet utfördes den 22 december 2005 enligt ritning nr 810 och avsåg den hängande

varianten av typ 80-49. Även detta test visade en ljudreduktion om R_w 50 dB. Som angivits ovan föreligger ingen skillnad avseende ljudreduktionsförmågan mellan golvgående och hängande modell.

Vad gäller de tester LPAB har gjort så skall påpekas att de väggar som har testats är inköpta på den öppna marknaden och inte direkt från WINAB. I protokollen från de tester som utförts i februari och november 2004 anges att respektive vägg haft en vikt om 28 kg/m^2 , dvs. en lägre vikt än vad som gäller för typ 80-49. WINAB har inte närmare utrett vad viktskillnaden beror på. LPAB kan dock ha förvärvat två felaktiga exemplar eller vikväggar av annan typ än den som är aktuell i målet. Det kan t.ex. ha varit fråga om typ 80-47 som har en vikt om just 28 kg/m^2 . Det kan inte heller uteslutas att väggarna utsatts för någon form av påverkan eftersom väggarna inte införskaffats direkt från WINAB. Ljudreduktionen kan t.ex. försämrats ganska radikalt om montering inte har skett på ett fackmannamässigt sätt. Oavsett orsaken till viktskillnaden är det emellertid uppenbart att en vägg som endast väger 28 kg/m^2 inte har samma ljudreduktionsförmåga som en vägg med en vikt av $34\text{-}35,5 \text{ kg/m}^2$ och att väggarna därför inte heller kan jämföras.

I. har, utöver det test som LPAB hänvisat till, utfört ytterligare ett test på uppdrag av en av WINAB:s kunder. Detta test visade ett resultat om R'_w 47 dB. Som LPAB har angivit på sin egen webbplats ger en fältmätning normalt ett 3-6 dB lägre värde än en laboriemätning. Resultatet av nämnda mätning utgör således ett mycket bra resultat i sammanhanget.

Vad gäller det test som utförts av DELTA framgår av utlåtandet jämfört med den aktuella orderbekräftelsen att den vägg som testades inte överensstämde med den vägg som levererades till LPAB. Det är uppenbart att väggen påverkades i samband med testet. Bl.a. togs två väggelement bort vilket kan ha medfört försämrade isoleringsförmåga. Enligt testprotokollet utfördes monteringen av väggen inte av DELTA utan av SWG AB som äger viss del av aktierna i LPAB. Det bolag som ligger bakom övervakningen av testet, Habila A/S, är vidare SWG:s dotterbolag i Danmark. Vid en närmare genomgång av testprotokollet framgår också att montering inte skedde enligt monteringsanvisningarna. Nu angivna omständigheter medför att testet saknar bevisvärde i målet.

Sammantaget har WINAB genom de tester bolaget har åberopat styrkt det påstående om ljudreduktionsförmågan som har gjorts i marknadsföringen. WINAB:s marknadsföring är

således inte vilseledande på det sätt LPAB har påstått och därmed inte heller otillbörlig enligt marknadsföringslagen.

BEVISNING

På WINAB:s begäran har förhör hållits med styrelseledamoten i WINAB, J. L., och sektionschefen vid SP Sveriges Provnings- och Forskningsinstitut, H. J.

Parterna har åberopat viss skriftlig bevisning.

DOMSKÅL

När det först gäller innebörden av LPAB:s yrkande anser Marknadsdomstolen att det med hänsyn till de omständigheter som åberopats är uppenbart att yrkandet endast kan omfatta den av WINAB marknadsförda vickväggen av typ 80-49. Någon anledning att pröva WINAB:s reservationsvis framställda yrkande om avvisning föreligger därför inte. Vad därefter gäller marknadsföringens närmare innehåll gör domstolen följande bedömning.

Enligt 4 § marknadsföringslagen (1995:450), MFL, skall marknadsföringen stämma överens med god marknadsföringssed och även i övrigt vara tillbörlig mot konsumenterna och näringsidkarna. Enligt 6 § MFL får en näringsidkare vid marknadsföringen inte använda påståenden eller andra framställningar som är vilseledande i fråga om näringsidkarens egen eller någon annan näringsidkarens näringsverksamhet. Detta gäller särskilt framställningar som avser produktens kvalitet och andra egenskaper. Av nämnda stadganden följer bl.a. att all marknadsföring skall vara vederhäftig. En näringsidkare som i sin marknadsföring använder sig av ett visst påstående skall kunna styrka att påståendet är riktigt. Om näringsidkaren inte kan detta skall påståendet anses som ovederhäftigt och därmed otillbörligt.

För att bedöma om en viss marknadsföring uppfyller lagens krav på vederhäftighet måste det först klargöras vem marknadsföringen riktar sig till. Målgruppen för marknadsföringen kan således ha en avgörande betydelse för vilka krav som bör ställas på marknadsföringens vederhäftighet. Detta gäller särskilt då det, som i förevarande fall, är fråga om reklam som innehåller teknisk information som kan vara svårkontrollerad eller svårbegriplig för mottagaren. Såvitt gäller WINAB:s påståenden så har dessa publicerats i Svensk Byggekatalog och på bolagets webbplats. Marknadsföringen avser produkter som normalt inte förvärfas av

konsumenter och riktar sig således främst till andra näringsidkare. Enligt vad J. L. har uppgett utgörs kundkretsen i huvudsak av byggföretag. Marknadsföringen måste därmed anses rikta sig till en kvalificerad omsättningskrets som får antas ha särskild kunskap om sådana tekniska specifikationer som förekommer inom byggbranschen. Det finns därvid visst utrymme för att kravet på vederhäftighet kan sättas något lägre än vad som är fallet då reklam av aktuell typ riktar sig till vanliga konsumenter. För det fall reklamen innehåller uppgifter som även en person med särskild sakkunskap har svårt att kontrollera måste emellertid kravet på vederhäftighet upprätthållas fullt ut.

I förevarande fall är det fråga om konkreta påståenden i marknadsföringen beträffande ljudreduktionsförmågan hos en viss vikhvägg. Det får antas att mottagarna av marknadsföringen känner till de olika mätningar som förekommer vid bestämmandet av ljudreduktionsförmågan och de beteckningar som används för att redovisa resultaten. För det fall mätningen utförts korrekt måste det således vara tillåtet att åberopa resultatet av densamma i marknadsföringen. WINAB har åberopat tre laboratoriemätningar till stöd för sitt påstående om ljudreduktionsförmågan. LPAB har åberopat såväl laboratoriemätningar som fältmätningar till stöd för att WINAB:s påstående om ljudreduktionsförmågan är felaktigt. När det gäller bevisvärdet av mätningarna gör Marknadsdomstolen följande överväganden.

H. J. har lämnat en utförlig redogörelse för hur laboratoriemätningar och fältmätningar går till samt berättat om hur nämnda typer av mätningar förhåller sig till varandra. Vad beträffar fältmätningar har han bl.a. uppgett att det kan finnas enstaka fall där sådana mätningar ger nästan lika bra resultat som laboratoriemätningar men också fall där stora skillnader kan föreligga. Mot bakgrund av vad H. J. uppgett i denna del och med beaktande av att resultaten av de fältmätningar som åberopats i målet kraftigt skiljer sig åt anser Marknadsdomstolen att nämnda mätningar inte kan tillmätas något bevisvärde såvitt avser vederhäftigheten av det aktuella påståendet i WINAB:s marknadsföring. Marknadsdomstolen lämnar således dessa mätningar utan avseende. Vad gäller de laboratoriemätningar som utförts så skiljer sig även resultaten av dessa mätningar åt. H. J. har berättat att skillnader även kan uppstå vid laboratoriemätningar beroende på bl.a. faktorer som montage, underlag och antal väggelement som testas. Enligt H. J. kan sådana skillnader särskilt uppstå när det är fråga om en vägg med hög ljudreduktionsförmåga, eftersom en sådan vägg är mer känslig för hur testet har utförts. Med hänsyn till dessa uppgifter står det klart att även laboratoriemätningar kan ge olika resultat beroende på de närmare omständigheterna vid testtillfället. Marknadsdomstolen kan därför inte på föreliggande utredning ifrågasätta resultatet av någon av de laboratoriemät-

ningar som åberopats i målet. Det torde dock stå klart att den ljudreduktionsförmåga som uppnåtts vid de av WINAB åberopade mätningarna har uppnåtts under optimala förhållanden. Att åberopa resultatet av dessa mätningar kan emellertid inte anses vilseledande, eftersom mätningarna har utförts korrekt och målgruppen får anses införstådd med att även resultaten vid laboratoriemätningar kan variera. Det förhållandet att det först efter det att WINAB påbörjat den påtalade marknadsföringen presenterats andra mätningar som har gett ett lägre resultat avseende ljudreduktionsförmågan föranleder ingen annan bedömning. Marknadsdomstolen anser således att ett påstående om viss ljudreduktionsförmåga som har presenterats på det sätt som är aktuellt i målet, dvs. med hänvisning till en i sig korrekt utförd laboratoriemätning, inte kan anses otillbörligt i MFL:s mening. LPAB:s talan skall därför lämnas utan bifall.

Vid denna utgång skall LPAB ersätta WINAB dess rättegångskostnader i målet. Det yrkade beloppet är skäligt.

På Marknadsdomstolens vägnar

C H Fallenius

Ledamöter: Christer Fallenius, ordförande, Per Eklund, Maria Bengtsson, Jonas Häckner, Sten Nyberg och Eva Ossiansson. Enhälligt

Sekreterare: Mathias Wastesson